

Bromölla kommun

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 021.2

Antagen/Senast ändrad	Gäller från	Dnr
Kf 2014-08-25 § 152	2014-10-15	2014/488
Kf 2020-04-27 § 42	2019-01-01	2020/61

TILLÄMPNINGSANVISNINGAR FÖR OPF-KL

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL

Innehållsförteckning

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL	1
1. Allmänt.....	2
1.1. Definitioner.....	2
1.2. Pensionsmyndighet.....	2
1.3. Ansökan om förmåner	2
1.4. Uppgiftsskyldighet.....	2
1.5. Omfattning.....	3
2. Information.....	3
3. Omställningsstöd enligt OPF-KL.....	4
3.1. Aktiva omställningsinsatser.....	4
3.2. Ekonomiskt omställningsstöd.....	5
3.3 Pensionsbestämmelser enligt OPF-KL.....	8
3.4 Ålderspension	8
3.5 Efterlevandeskydd.....	9
3.6 Sjukpension	9
3.7 Familjeskydd	10

---

1. Allmänt

OPF-KL har antagits att gälla från 1 november 2014. Tillhörande tillämpningsanvisningar har antagits av kommunfullmäktige den 24 september 2018. Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda har reviderats på kommunfullmäktige 2019-10-28. Med anledning av detta har tillämpningsanvisningarna reviderats och har antagits av kommunfullmäktige 2020-04-27.

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att precisera och underlätta tillämpningen av OPF-KL i Bromölla kommun. De innehåller även en sammanfattning av förmåner och villkor. Om det skulle uppstå situationer där tillämpningsanvisningarna upplevs motsäga OPF-KL, gäller bestämmelserna enligt respektive reglemente före anvisningarna.

1.1. Definitioner

Med fritidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar mindre än 40 procent av heltid.

Med deltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag är på deltid men omfattar mer än 40 procent av heltid.

Med heltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar heltid.

1.2. Pensionsmyndighet

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet gällande de förtroendevaldas pensionsvillkor och har till uppgift att tolka och tillämpa OPF-KLs regler inom ramen för riktlinjer och anvisningar fastställda av Kommunfullmäktige. I vissa avseenden kan Allmänna utskottet äga rätt att besluta, vilket regleras i delegationsordning för Kommunstyrelsen.

1.3. Ansökan om förmåner

Ansökan om förmåner enligt OPF-KL görs hos kommunens personalenhet på det sätt som pensionsmyndigheten bestämmer. Ansökan ska vara skriftlig.

1.4. Uppgiftsskyldighet

Den förtroendevalda är skyldig att lämna de uppgifter kommunen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner.

Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte sker eller att pågående utbetalning stoppas.

Har förtroendevald erhållit aktiva omställningsinsatser eller ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldigheten eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas

1.5. Omfattning

OPF-KL gäller endast förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen som fullgör uppdrag i Bromölla kommun. Bestämmelserna är alltså inte tillämpliga på personer som kommunen utser till att fullgöra uppdrag hos andra juridiska personer, som till exempel bolag eller samverkansorgan.

1.5.1. Förtroendevald som innehaft uppdrag hos annan huvudman

Vid beslut om vilket regelverk som är tillämpligt för respektive förtroendevald bortses från nuvarande eller tidigare uppdrag hos andra huvudmän än Bromölla kommun.

Pensionsmyndigheten kan i undantagsfall besluta, efter ansökan från den förtroendevalde, att uppdragstid hos annan huvudman än Bromölla kommun ska tillgodoräknas för OPF-KL. Ett sådant beslut kan endast fattas om

- den förtroendevalde omfattats av rätten till omställningsstöd enligt OPF- KL i det tidigare uppdraget, och
- uppdraget i Bromölla kommun sker i direkt anslutning till tidigare uppdrag, och
- överenskommelse om eventuell kostnadsfördelning sker mellan Bromölla kommun och den tidigare huvudmannen.

2. Information

I samband med hel- eller deltidspolitikers tillträde och avgång från sitt uppdrag, lämnas särskild information om rutiner för ansökan om pensions- och omställningsförmåner.

Minst en gång, dock max 2 gånger per mandatperiod arrangeras ett informationsmöte för kommunens förtroendevalda.

3. Omställningsstöd enligt OPF-KL

Aktiva omställningsinsatser och ekonomiskt omställningsstöd kan komma ifråga för hel- och deltidspolitiker som omfattas av OPF-KL. Omställningsbestämmelserna syftar till att det ekonomiska omställningsstödet ska kunna kombineras med aktiva omställningsinsatser.

När längden på sammanhängande uppdragstid ska bedömas, anses inte föräldraledighet, ledighet för sjukdom eller liknande som avbrott i uppdragstiden.

3.1. Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser har den som vid avgången:

- innehar uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Bromölla kommun, och
- har minst fyra års sammanhängande uppdragstid som hel- eller deltidspolitiker i kommunen, och
- inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag

3.1.1. Riktlinjer för aktiva omställningsinsatser

Förtroendevalda ska erbjudas möjlighet till aktiva omställningsinsatser på liknande sätt och i liknande omfattning som gäller för anställda i Bromölla kommun.

Förslag på aktiva omställningsinsatser kan tas fram av den enskilde, kommunen eller annan som kommunen anlitar.

Exempel på aktiva omställningsinsatser kan vara: Kompletterande utbildning till exempel studiestöd, finansiering av kurslitteratur, kostnader för utbildning eller praktik under högst tre månader efter den förtroendevalde lämnat sitt (sina) uppdrag eller rådgivande insatser, till exempel hjälp med att starta eget.

Insatserna ska ha påbörjats inom 3 månader efter avgången. Insatsen ska vara avslutad inom 12 månader.

Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

3.1.2. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka om aktiv omställningsinsats senast en månad efter avgången från uppdraget. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns. Ansökan ska skickas skriftligt till kommunens personalenhet.

3.1.3. Beslut

Beslut om aktiva omställningsinsatser upp till och med ett prisbasbelopp fattas av kommunchefen efter ansökan från den förtroendevalde. Ansökan tillställs personalenheten som bereder ärendet inför beslut av kommunchef. Allmänna utskottet beslutar om aktiva omställningsinsatser där kostnaden överstiger ett prisbasbelopp. De aktiva omställningsinsatserna har en maxkostnad om 2 prisbasbelopp.

3.2 Ekonomiskt omställningsstöd

- Rätt till innehar uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Bromölla kommun, och
- har minst fyra års sammanhängande uppdragstid som hel- eller deltidspolitiker i kommunen, och
- inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag

Den förtroendevalda har rätt till 85 procent av tidigare arvode under tre månader. Det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode. Ekonomiskt omställningsstöd kan som längst betalas ut till och med uppnådd motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och utbetalas av kommunen. Det utbetalade beloppet är preliminärt och avräkning kan komma att ske vid senare utbetalningstillfälle.

För att den förtroendevalda ska ha rätt till ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning eller att den förtroendevalde har annat arbete eller nytt förtroendeuppdrag enligt 4 kap § 1 kommunallagen hos annan huvudman. Innehar den förtroendevalda annat arbete eller inkomst ska omställningsstödet samordnas.

3.2.1 Starttidpunkt för ekonomiskt omställningsstöd

Den tidsperiod som den förtroendevalda har rätt till ekonomiskt omställningsstöd börjar löpa den första i månaden efter avgången, med möjlighet att skjuta upp det ekonomiska omställningsstödet max 6 månader från det uppdrag som gett rätt till förmånen. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag i enskilda fall.

3.2.2 Ansökan

Den förtroendevalda ska skriftligt ansöka om ekonomiskt omställningsstöd senast två månader innan rätten till ekonomiskt omställningsstöd inträder.

3.2.3 Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har den förtroendevalda om denne har annat arbete eller nytt förtroendeuppdrag enligt 4 kap § 1 kommunallagen hos annan huvudman. Sådan inkomst ska samordnas med omställningsstödet. I annat fall krävs egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning för att ha rätt till omställningsstödet. Krav på egen aktivitet gäller från första dagen med ekonomiskt omställningsstöd.

Pensionsmyndigheten kan för en viss period bevilja undantag från kravet på egen aktivitet om kravet i det enskilda fallet framstår som oskäligt.

Den förtroendevalda verkar för att hitta annan försörjning genom

- Att vara inskriven på arbetsförmedlingen och aktivt söka lediga tjänster eller
- Bedriver studier som leder till kompetenshöjning i syfte att erhålla nytt jobb

I samband med ansökan om förmån ska den förtroendevalda intyga att hen kommer att uppfylla kravet på egen aktivitet.

Om den förtroendevalda inte uppfyller kraven på egen aktivitet, blir hen skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet. Beslut om återbetalning fattas av pensionsmyndigheten.

Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag i enskilda fall.

3.2.4 Samordning

Vid samordning av ekonomiskt omställningsstöd som beviljats deltidssysselsatt förtroendevald ska hänsyn tas till detta. Samordning sker enligt kontantprincipen, det vill säga utifrån

tidpunkten då samordningsbar inkomst betalats ut, inte när den tjänats in.

Under tiden ekonomiskt omställningsstöd utbetalas ska omställningsstödet samordnas (minskas) med förvärvsinkomst. Samordningen sker varje månad. Samordning sker inte på belopp under ett halvt prisbasbelopp.

Omställningsstödet upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag i kommunen på minst 40 procent, eller får uppdrag i riksdag eller regering.

Den förtroendevalda ska från och med den första månaden med ekonomiskt omställningsstöd lämna inkomststoppgift. Detta ska göras till kommunens lönekontor på anvisat sätt senast den 10:e i månaden efter det att inkomsten betalats ut. Inkomststoppgift ska lämnas även de månader då förvärvsinkomsten är noll kronor.

Inlämnad inkomststoppgift är en förutsättning för att ekonomiskt omställningsstöd ska betalas ut. Om inkomststoppgift inte har lämnats in, sker ingen utbetalning förrän inkomststoppgiften har kommit kommunen tillhanda.

3.2.5 Minskning eller indragning av ekonomiskt omställningsstöd

Om den förtroendevalda under tiden med ekonomiskt omställningsstöd utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst, kan pensionsmyndigheten besluta att minska pensionen med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som kan anses vara skälig.

Kommunfullmäktige kan också helt dra in det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalda inte beviljats ansvarsfrihet, dömts för brott som medfört att hen skilts från förtroendeuppdraget i Bromölla kommun med stöd av 4 kap 9 § kommunallagen, eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det är sannolikt att den förtroendevalda skulle ha skiljts från uppdraget om hen fortfarande innehaft det.

3.2.6 Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetald inom tre månader efter det att ansökan mottagits.

3.2.7 Retroaktiv utbetalning

Ingen retroaktiv utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag i enskilda fall.

3.3 Pensionsbestämmelser enligt OPF-KL

Pensionsbestämmelserna enligt OPF-KL gäller alla förtroendevalda med undantag av dem som vid tillträdet av uppdrag i Bromölla kommun:

- har rätt att uppbära egenpension på grund av anställning, eller
- omfattas av PBF eller annat motsvarande regelverk, på grund av uppdrag hos Bromölla kommun, eller
- har uppnått 67 års ålder.

Kommunfullmäktige kan i enskilt fall besluta att OPF-KL ändå ska gälla, och bestämmer i så fall villkoren för detta.

Med egenpension på grund av anställning avses egenpension enligt PA-KL eller andra motsvarande äldre kommunala pensionsbestämmelser från anställning i Bromölla kommun.

3.4 Ålderspension

Kommunen sätter årligen av pensionsavgifter, beräknade på den förtroendevaldas pensionsgrundande årsinkomst, till en pensionsbehållning i kommunens balans- räkning. Pensionsbehållningens värde ökas årligen med inkomstbasbeloppets utveckling.

3.4.1 Utökad uppdrag under mandatperioden efter fyllda 67

Om en förtroendevald får utökad uppdrag efter 67-årsdagen under den mandatperiod hen fyller 67, räknas hela det nya arvodet som pensionsgrundande mandatperioden ut.

3.4.2 Små pensionsavgifter

Om pensionsavgiften för ett kalenderår är mindre än 1,5 procent av inkomstbasbeloppet, betalas avgiften ut kontant året efter intjänandet i stället för att sättas av till en pensionsbehållning. Ersättningen betalas inte ut om beloppet understiger 200 kronor avseende ett kalenderår. Från och med år 2019 uppräknas nivån 200 kronor årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

3.4.3 Pensionsinformation

Den förtroendevalda får information från KPA Pension om sin ålderspension enligt OPF-KL, pensionsgrundande inkomst, avsättning av pensionsavgift och pensionsbehållning.

3.4.4 Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av ålderspension senast två månader före önskad utbetalning. Utbetalningen görs av KPA Pension.

3.5 Efterlevandeskydd

Ålderspensionen innehåller ett efterlevandeskydd. Det innebär att pensionsbehållningen betalas ut till efterlevande. Efterlevandeskyddet kan väljas bort i samband med ansökan om ålderspension.

Ersättning enligt efterlevandeskyddet beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

3.5.1 Ansökan om att ta bort efterlevandeskydd

Den förtroendevalda ska samtidigt med ansökan om utbetalning av ålderspension ange om efterlevandeskyddet ska upphöra.

3.5.2 Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av efterlevandeskydd. Ansökan ska ske senast sex månader efter inträffat dödsfall. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

3.6 Sjukpension

Sjukpension enligt OPF-KL betalas ut under den tid den förtroendevalda har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning. Gäller förtroendevalda med 40 procent eller mer av heltid.

En förtroendevald som avgår från uppdraget på grund av sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt.

Under tid med sjukpension ska kommunen fortsätta att sätta av pensionsavgifter för ålderspension.

Sjukpensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

3.6.1 Ansökan

Den förtroendevalda ska skriftligt ansöka hos kommunen om utbetalning av sjukpension senast tre månader efter beviljad sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

3.7 Familjeskydd

Familjeskydd kan betalas ut till efterlevande i samband med den förtroendevaldas dödsfall. Gäller förtroendevalda med 40 procent eller mer av heltid.

Reglerna för familjeskyddet är ännu inte fastställda i OPF-KL. Tillsvidare gäller därför PBFs regler för efterlevandepension i händelse av dödsfall.

Familjeskydd/efterlevandepension beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

3.7.1 Ansökan

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av familjeskydd/efterlevandepension. Ansökan ska ske senast tre månader efter inträffat dödsfall. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.